

Кіровоградська обласна бібліотека імені
П. К. Куліш
ІНВ. №

Контроль

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня
1939 року

№ 24 (4103).

ВІВТОРОК

12

ЧЕРВНЯ
1990 р.

Ціна 2 коп.

М. КИЇВ, СЕСІЯ...



Фоторепортаж В. ГРИБА.



КОМСОМОЛЬСЬКА

ПЛАНІРКА

«УСЕ НЕ ТАК, ЯК ПРАВИЛО, НА З'ЇЗДІ»

ПЕРЕДАЄ НАШ СПЕЦІАЛЬНИЙ КОРЕСПОНДЕНТ ЮРІЙ ЯРОВИЙ З КИЇВСЬКОГО ПАЛАЦУ КУЛЬТУРИ «УКРАЇНА», ДЕ ОСЬ УЖЕ ТРЕТІЙ ДЕНЬ ПРОДОВЖУЄ СВОЮ РОБОТУ XXVI З'ЇЗД ЛКСМУ.

Якщо Київ і дивувався чимось людям, так це сьогодні, мабуть, днями Великобританії. Про те, що незабаром розпочне свою роботу XXVI з'їзд ЛКСМУ України, знали хіба що комсомольські працівники. Зокрема ті, хто працює в ЦК ЛКСМУ. Там панували суцільні приготування.

З паперами і без них бігали просторими коридорами.

Хоча, буду відвертим, до багатьох абзаців (а чи абзаци до області) можна тулити Кіровоградщину. І не лише її. Не той тепер комсомол. Звичайно, і «Хорол-річка не та». Раніше якщо й не хотів носити комсомольського значка — заставляли, тепер, як висловлювалася одна дівчина-студентка, й хоче носити, а соромиться. Однолітки, назаля, не розуміють.

ВЛКСМ, народні депутати Української РСР, перші секретарі обкомів, міськомів, райкомів комсомолу, які не були обрані делегатами, відповідальні працівники радянських, державних, партійних (КПРС), господарських органів республіки, делегати XXVIII з'їзду КПРС та XXVIII з'їзду Компартії України від молоді, представники молодіжних ор-

дещо відмінний від попередніх — обіцянок значно менше, вже не говорять тут, аби пообіцяти і рахуються з партнером — тобто, з комсомолом.

Окремо скажу про делегації. Багато з них відрізняються своїми прагненнями конструктивно змінити нашу спільку. Звичайно, колоритно виділяються делегації західних областей України. І не

та й інші — теж внесли ряд своїх пропозицій. Всі вони, як і належить, — у секретаріаті.

Багатьох, напевне, цікавить питання: чи ж виступав хто від Кіровоградщини, а якщо так, то хто й про що говорив. Про це скажемо дещо пізніше, не все зразу. Хоча наперед їхати й знати, що виступлю, — це традиція минулих років.

Від секцій на пленарному засіданні. Увечері о 20.30 наші делегати зможуть відпочити в Палаці спорту на концерт-дискотеці. Можливо, дехто зауважить: бач як, їм ще й концерти... То скажу: після напруженої роботи на з'їзді розпочинається ще одна робота — суперечки, обговорення, поради. А за цим на відпо-



дорами щось не дуже комсомольського віку чоловіки й жінки, цокотіли друкарські машинки, а я за п'ять днів до з'їзду сидів і вичитував з одним із працівників ЦК «Інформаційну доповідь ЦК ЛКСМУ XXVI з'їздові ЛКСМ України».

Напевне, вкотре її перечитавши, дійшов до думки, що ввібрала вона в себе все хороше і погане. До речі, згадується там критичним словом двічі й наша Кіровоградщина. Це, коли читаєш перший розділ, де мова йде про «загострення у взаєминах між деякими обкомами комсомолу та редакціями газет (у тому числі й «Молодий комунар»)». Не забули помістити в ЦК і те, що нашу область у Верховній Раді УРСР не представляє жоден(!) комсомольський народний депутат.

Не знаю, чи є в нашій делегації такі дівчата й хлопці, а чи всі переконані комсомольці. Час покаже. З'їзд — теж.

Свою роботу делегати розпочали за порядком денним. Форум працюватиме до 14 червня (з розрахунком на те, що останній день — резервний). XXVI з'їзд ВЛКСМ навчав своїм гірким досвідом, що варто думати про резервний час, адже дуже важко передбачити наперед, як будуть розгортатися події.

Важко навіть сказати, скільки сьогодні на з'їзді працює чоловік: крім делегатів, прибуло десь із 800 запрошених (на двох обранців — один той, кого «хотіли б» тут бачити). Плюс — з добра сотня журналістів. Серед запрошених, до речі, є народні депутати СРСР від

організацій та рухів.

Напередодні з'їзду відбулася нарада представників усіх областей та міста Києва із питання порядку роботи з'їзду, його регламенту на формування робочих органів. Ще до початку з'їзду й під час його роботи делегатів та всіх запрошених чекала цікава культурна програма: розважальний вечір у Палаці спорту, балет «Лебедине озеро», екскурсії, аустриці. Як кажуть, на всі смаки вибір. Зроблено все, щоб делегати й запрошені не нудьгували і не запозичили деякі «програми» в делегатів ХХІ з'їзду ВЛКСМ, про що можна було дізнатися з «Молодого комунара».

Відбуваються також цікаві й корисні (а деякі — й не дуже) зустрічі у багатьох республіканських міністерствах. Стиль їх

тільки тим, що в деякого з делегатів цього регіону синьо-жовті значки. Виділяються вони своїм оригінальним підходом (а деколи й навпаки), пропозиціями, сміливими висловлюваннями.

Наша Кіровоградська делегація, яка розмістилася в Голосіївському готелі, теж приїхала, так би мовити, із «повними» рукави — десятки пропозицій і рекомендацій щодо зміни проєктів Програми і Статуту ЛКСМ України. Один тільки відділ соціально-економічних проблем молоді обкому комсомолу (завідуючий — Олег Штадченко) представив з'їздові пропозиції десь на п'яти сторінках).

Не передумали і наші депутати, про яких писав «МК», — Тетяна Гориславська, Олександр Возний

На з'їзді, як правило, все не так. Звичайно, є планові виступи, але більше і кращі — непланові. Хтось надумав, комусь, як то кажуть, «валетіла» в голову ідея, думка нааріла — і вийшов до мікрофону. Цікаві виступи слухаються, а нудні... Це вже ми знаємо з роботи сесії, як до них ставляться.

Коли вже загалася сесія, то варто сказати, що дехто з молодих представників нашої області побував біля стін, де вона проходить, подихав тим неоднозначним повітрям між різними партиями, побачив, хто є хто. І що приємно — з'їзд комсомолу республіки прагне не повторювати помилок сесії. Дещо вдається, дещо — ні.

Ну, а сьогодні, шанований читачу, за порядком денним має проводитися заслуховування повідом-

чинок майже не лишається часу.

Середа, 13 червня, планувалася бути останнім днем роботи з'їзду, і саме в цей день повинні прийматися підсумкові документи, затверджуватися виборні органи. Мають відбутися також вибори першого секретаря ЦК ЛКСМ України і керівника ЦКО ЛКСМУ. Планувалося на середу й організаційний пленум, на якому обиратимуться члени ЦК, затверджуватимуться редактори республіканських молодіжних газет, має відбутися засідання комісії ЦК. Чи не буде частина із запланованих питань перенесена на четвер — резервний день? Бо не все і не завжди тут робиться так, як планується...

Ю. ЯРОВИЙ.

м. Київ.

Фото В. ГРИБА.

КУДИ ЙДЕ СНУМ

НОТАТКИ ПУБЛІЦИСТА

Зал співав стоячи. В сильні чоловічі голоси високою струною влітався хор ніжних, жіночих. Коли вже здавалось, що взяти вище уже неможливо, що натягнута до краю струна ось-ось обірветься, мелодію підхоплювали найтонші голоси дітей і підлітків. У святкових сорочках-вишиванках вони, ніби тендітні весняні проліски, проглядалися в залі з-за зімкнутих рядів старших.

**В єдності сила народу —
Боже, нам єдність подай!**

Хорал, виконаний від щирого серця, не зміг залишити байдужим нікого із присутніх в залі.

У такому б ліричному настрої і продовжувати. На жаль... Пора сказати, що зал Івано-Франківського культурно-спортивного комплексу «Будівельник», де проходив 1-й великий збір СНУМ, був прикрашений не лише квітами, рушниками, тризубом і національними жовто-блакитними прапорами, а й чорно-червоними бандерівськими штандартами.

Найбільшочіше було за портрет І. Г. Шевченка, вивішений на сцені. Поряд з ним красувалися портрети «національних героїв» України С. Петлюри, С. Бандери, Г. Шухевича, Е. Коновальця. Згодеться, не зовсім підходяща компанія для великого поета. Якщо вже на те, то куди зручніше і доречніше було б йому знаходитися в «товаристві» історика М. Грушевського і письменника В. Винниченка. Але, мабуть, портретів цих знаменитостей в арсеналі організаторів з'їзду не знайшлося... Але, наскільки відомо, і портрети Степана Бандери Політибюро України поки що не тиражувало, б, одначе.

В фойє і в залі не тільки пурхали прекрасні панянки в уміло розшитих сукнях і вишиванках. Упевнено почували тут себе і хлопці у формі сіцевих стрільців. Ой вже цей потяг до «милітаризованих» костюмів, до цокання шпорами, і здачі рапортів! Зрештою хлопята весь час оточували романтичним ореолом одяг «гусарів», тобто, вишивок. Куди небезпечніший зміст, яким люди молоді неповнолітні «при», ті ідеали, котрі вона несе на своїх прапорах. Адже історія знає чимало прикладів того, коли з символів, накреслених на прапорах, якими розмахували нерозумні підлітки, згодом починались криваві війни.

Що ж «накреслено» на прапорах СНУМу? Перш за все агресивність по відношенню до соціалізму, Кієва, Москви, В. І. Леніна, Жовтневої революції. Беручи приклад з нас, дорослих, які не знають меж в самокатуванні й відреченні від власної історії, юні радикали йдуть у своєму запереченні далі нас.

І ось уже фанатично настроєний, хуліганський натовп чудово одягнених, ситих, отримавши у нашій державі безплатну освіту молодих людей (це їх однокласники закликав Ілліч на зорі Радянської влади оволодівати знаннями), покладає до підніжжя пам'ятника визнаному усім світом мислителю і філософу вінок із колючого дроту, демонстративно спалює його книжки. Мракобіссям і дрімучистю віє від цієї дикої витівки. Одразу пригадуються і оскражені вихованці гітлерюгенда, і хунвейбіни. Скільки вогнищ із книг палахкотило в різний час на нашій планеті!

Проте нетерпимість ставлення до наших символів — це ще півбиди. Як пояснити нетерпимість до інакомислячих? Цікаво, що, затверджуючи свій статут, з'їзд СНУМ виключив із пропонованого на його розгляд проекту внесені туди пункти: «В плані політичного устрою СНУМ — за плюралізм поглядів, ідей, політичних структур». «СНУМ проти будь-якої однопартійної диктатури й монополії ідеології». Не проти, виявляється.

Суперечки розгорілись і навколо пункту, в якому говориться про підтримку СНУМом «зусиль кожної нації, направлених на звільнення від комуністичного і імперіалістичного гніту». Варто одному із делегатів намагатися з'ясувати, чи не означає це, що при бажанні будь-який народ, що проживає на Україні, зможе утворити свою автономію, як головуючий і. Драч різко його обірвав: «Де це ви тут угледіли права меншості на автономію? Ніяких національно-територіальних утворень на Україні ми не допустимо». Така ось демократія.

Борючись за «соборну», незалежну Україну, снумівці немилосердні як у своїх оцінках минулого, так і в прогнозах. Не приховують вони також не тільки своїх мету і завдань, але й методів боротьби, необхідних для того, щоб цього досягти.

Щоб не бути голослівною, наведу ряд висловлювань, що пролунали з трибуни великого збору із вуст лідерів СНУМу, їх наставників — членів УРП, делегатів з'їзду, а також його гостей — «ветеранів національно-визвольного руху», колишніх членів ОУН—УПА, їх родичів, які прибули на святкування із-за кордону. Навряд чи є необхідність наводити тут їхні імена — суть в деклараціях, закликах, лозунгах. Утримаюся поки що від коментарів — нехай кожна розсудлива людина зробить висновок сама.

«В арсеналі боротьби СНУМу проти комуністів — демонстрації, страйки, мітинги, спорядження похідних груп в східні і південні регіони республіки, розповсюдження літератури, сутички з правоохоронними органами».

«Ми повинні виховувати молодих націоналістів». «Ми гостро відчуваємо нестачу інтелектуальних сил, тому СНУМ повинен перенести всю свою роботу у вищі і середні спеціальні навчальні заклади. Ми повинні посилити свій вплив на молодь».

«Постійна боротьба нації — ось що-повинно стати нашою головною ідеєю. Україна може і здібна диктувати умови всьому світу, однак ми перш за все повинні переконати в цьому самих себе. Україна може стати володарем усього світу, тому, що ми краща нація в усьому світі».

«Ми хочемо, щоб у СНУМі була жорстока дисципліна, необхідно посилити увагу до підбору кадрів. Член СНУМу повинен виконувати наказ провада, а якщо не згоден, нехай виходить із спілки».

«Ми надто захопились парламентськими шляхами боротьби і забули, що існують і непарламентські шляхи. Ми не зможемо існувати, якщо не створимо паралельну (мабуть, мова йде про паралелі Радянської Армії — Ю. К.) воєнну структуру, яку в майбутньому зможемо використати як озброєне формування. Ми не закликаємо до збройної боротьби, але ми повинні бути готові на все, якщо доведеться боротися проти комуністичних структур».

«Дорогі юні націоналісти! Ваша привітність і ваша хитрість повинні вам допомогти. Не вірте нікому на слово. У нас незабаром буде багато партій, і кожна з них захоче мати такий чудовий і організований резерв. Нікому не вірте! Ідіть своєю дорогою!».

«Вачу, що зерно, яке посіяла і окропила кров'ю ОУН, зійшло... так, ми не надто боролись з німцями, коли вони прийшли, так як знали, що вони підуть. Ми берегли сили для боротьби з дикою імперією за вільну соборну Україну. Коли наші хлопці прийшли в село в німецькій формі, молодь з захопленням дивилася на нас. Ми заготовляли про запас продукти, одяг, зброю, так як знали, з якою неприборканою силою нам доведеться незворотно зіткнутися».

«Ваша акція з покладанням вінків із колючого дроту до пам'ятника Леніну в Києві і спаленням його книг, безумовно, правильна. Я розділяю ваше ставлення до Леніна. Що хороше зробив він для України? Але ж необхідно мати голову на плечах! Перш, ніж проводити цю акцію, необхідно було порадитися зі старшими, вибрати для неї більш удалий час. Тому, що цією витівкою і лівачською фразою ви тільки налякали киян».

Перервемо тут цитування, хоч повинні сказати, що в перший день роботи з'їзду подібних одкровень пролунало чимало. Потім деякі делегати немов прокинулись. Хто знає, можливо цьому частково сприяло і несхвалення ставлення колег — співробітників західних радіостанцій. Ми сиділи поряд, і вони не приховували, що їм не подобається те, що відбувається в залі: «Надто багато екстремізму і українського шовінізму», — обмінялися вони зі мною думками. Що й казати, кому сподобається подібне? Вранці вони довірливо повідомили, що, мовляв, сьогодні все буде «по-іншому», «екстремісти одержать відсіч». І дійсно, одержали. Була зачитана суверенальна телеграма, що надійшла на адресу з'їзду. Представник львівського крайового СНУМу навідріз відмежувався від «диктаторських» заяв Олега Вітовича — саме він проповідував ідеї українського шовінізму. («Пірохаємо не ототожнювати погляди Вітовича з поглядами Львівської крайової організації»). Обурився і буковинський делегат: «Сумно слухати. До чого нас тут закликають? Хоч ми подумали про те, що з 220 делегатів з'їзду, понад 100 чоловік — підлітки до 18 років».

Але тиск президії і «захоплення» залу не дозволили делегату висловитися до кінця. Як бідолаха не закликав своїх колег дотримуватися терпимості («Майте якусь культуру, панове!»), його не слухали. І ще слово — і ось уже праворуч і ліворуч від нього виростили дві грізні фігури «охоронців порядку». (Добре ще, що не у формі «стрільців»!).

Проте, не будемо занадто вже суворими до молодіжної аудиторії. Безперечно, їм є у кого «вчитися» нетерпимості — хоч би у деяких депутатів Верховної Ради УРСР.

На багато роздумів наводить з'їзд, що відбувся. Перш за все кидається в очі те, що, безпощадно критикуючи комсомол і КПРС за ще недавно жорстоку централізацію, широко скористувалися епохою гласності і демократії, що наступила, для викриття «більшовицької імперії», снумівці вимагають для своєї організації жорстокої дисципліни. Очевидно, не надто надіються на самосвідомість своїх членів. До речі, подібна жорстока дисципліна зручна для всіх: одних відучає думати, іншим дозволяє жити в своє задоволення.

Картаючи великодержавний шовінізм, ідейні наставники СНУМу удивляють молоді згубні думки про те, що «Україна може і здібна диктувати свої умови всьому світу». Що за маячня ідея? Будемо створювати чергову «наддержаву»? А, можливо, брати-українці, заставимо трястися від страху матінку-Європу! Сміх та й годі. Не до сміху, одначе.

Вимагаючи від комсомолу деідеологізації, звинувачуючи більшовиків у тому, що в ім'я ідеї вони, мовляв, ні в що не ставили конкретне людське життя, снумівці в той же час беруть на озброєння ідеї С. Бандери. Але ось читаю слова їх ідейного вождя: «Наша ідея в нашому розумінні — така велика, що не одиниці, не сотні, а якщо мова йде про її реалізацію, то й мільйони жертв необхідно посвятити їй». Ці рядки процитовані Ярославом Стецьком в його книзі «Українська визвольна концепція», т. I. І ось таких людей снумівці беруть в свої теоретики.

Ні в якому разі не перебільшую. Адже через півстоліття гість великого збору, представник УХДП В. Січка, напучуючи делегатів, проголосив під «бурхливий оплес-

ки» залу таке: «Ваше завдання — готувати молодь до самопожертви. Вам необхідно гартуватися і об'єднуватися в такі спілки, які колись були у нас в УПА». Чи необхідно говорити, що з боку дорослої людини, яка кидала в молодіжну аудиторію подібні безвідповідальні промови, це виглядало в деякій мірі несорідно. Бо, якщо, не приведе господь, піде брат на брата, хто відповість за підбурювання, за юні покалічені душі?

Епоха багатопартійності, в яку аступило наше суспільство, — реальність, з якою доводиться рахуватися всім. А якщо так, то пора визнати, що переконання представників різних партій будуть відрізнятися між собою і надалі. Інакше — що ж то за переконання! Вся справа в тому, якими методами відстоювати ці переконання? І людині зі здоровим глуздом, повірте, важко, більше того — неможливо згодитися з тими методами «переконання», які входять в практику членів СНУМ, оскільки методи ці сяють в суспільстві дестабілізацію, недовіру один до одного, національну ворожнечу, шовіністичні настрої. І наша молодь, що захлинулася сьогодні, як і все суспільство, повітрям свободи і гласності, повинна про це знати. Адже їй вибирати, з ким бути завтра, які ідеали сповідувати.

Було в організації з'їзду і дещо надивовиж знайоме мені з практики комсомольських конференцій. Тут утрудняти себе оригінальністю снумівці не стали. Сценарій був той же: вибори президії, мандатної комісії, секретаріату. Читання доповіді, в якій була відсутня самокритика. Раз-по-раз хтось з виступаючих застерігав від захоплення «більшовицькими» традиціями.

Після першої ж перерви і без того не надто заповнений зал значно спорожнів. І тоді запропонували запросити з вулиці тих, хто поділяє позиції СНУМу. Зайшли якісь люди з вулиці. (А перед початком з'їзду дбайливі хлопчики-школярі присиплювали, по кілька разів перевіряли наші запрошення!)

Що від душі радувало — це хороший спів в перервах. Біля входу в Палац культури щосили торгували значками, емблемами, друкованою продукцією. Чого тут тільки не було! Аж до біографії Симона Петлюри, пам'яті якого, до речі, з'їзд ушанував вставанням. Були і збірники пісень сіцевих стрільців. Вони йшли нарозхват, не дивлячись на ціну. Відкривши тоненькі книжечки, делегати ставали в коло і починались пісня. (Ну точно так, як колись ми, пам'ятаю, співали свої, комсомольські).

Хотілося б сказати і ось про що. Великий збір проходив 26—27 травня, у вихідні дні. В зв'язку з цією «подією», група народних депутатів УРСР на чолі з Л. Лук'яненком прибула в Івано-Франківськ, щоб взяти участь в роботі з'їзду. Сумно, як вірно помітив буковинський делегат, було слухати «напуття» декого з них. Деякі висловлювання наведені вище і, надіюсь, «шановні панове» узнають свої слова.

Тим більше здивував і зняв на якийсь час напругу залу виступ Л. Лук'яненка, голови УРП. Ні, я не буду ніяких ілюзій на його рахунок, але все ж таки пам'ятаю людину, з якою вибухонебезпечною аудиторією має справу.

— Я хотів би, — сказав пан Левко, звертаючись до снумівців, — щоб ви були однією рукою, а УРП — другою одного загального тіла. СНУМ виник як альтернатива комсомолу, що здох. (Пробачимо народному депутату непарламентський вислів). Ваша організація повинна його не просто замінити, але й охопити собою всю українську молодь. Саме тому ви не повинні будувати свою організацію на вузькій бандерівській ідеї. При такій постановці справи ви недалеко відідете від того ж комсомолу. Ваша ідеологія повинна бути більш широкою, щоб не відлякати молодь, а, навпаки, залучати в свої лави і українців, і тих, хто забув на сьогодні рідну материнську мову, і росіян, і євреїв — усіх, хто готовий боротися з нами за незалежну соборну Україну.

Ми знаходимося на перехідному етапі, і не нам наживати сьогодні собі ворогів. Навпаки, ми повинні збільшувати лави своїх друзів.

І ще: стосовно чорно-червоного прапора. УРП, безумовно, не нав'язує вам свої смаки, але я хотів би нагадати, що прапор нашої партії — жовто-блакитний — національний прапор України. Не лякайте людей бандерівським прапором!

Нічого не скажеш, ділові поради давав «старший товариш» (прошу вибачення у пана за «більшовицький» термін) своїм підлеглим. Ой, і дісталось йому наводдвогін (школа, що не чув!) від «ветерана» УПА В. Січка...

І все ж на з'їзді було багато поважного. З цікавістю спостерігала,

... як представник крайової ради Руху А. Куцько, закінчуючи виступ, презентував снумівцям на дрібні витрати 2000 карбованців («Щоб перемогти, ми повинні бути сильними. А щоб бути сильними, ми повинні об'єднати свої сили з силами Східної України»);

... як організовано, під бандерівськими прапорами (не прислухавшись до свого наставника) снумівці сіли в загальні вагони поїзда Івано-Франківськ — Київ: група підтримки депутатів свого регіону поспішала на площу біля Верховної Ради республіки.

На закінчення мені, не тільки як журналісту, але і як матері 19-річного сина, хотілось би попередити юнаків, які обдумують життє: остерігайтесь впливу бандерівських ідей, що привели український народ до братоубивчої війни, не виявляйтесь заложниками чергової попитної кров'ю ідеї.

**Ю. КОЛЕСНИКОВА,
спецкор «Правди України»**

Івано-Франківськ.

(«Правда України», 3 червня 1990 р.)



ПЕРЕКАТИ-ПОЛЕ

ВИ ЗАМОВЛЯЛИ ПІСНЮ

Стихи Л. КОЗЛОВОЙ,
музыка А. ЛУНЕВА.

По полю, по полю, по полю
Цыганская брчка пылит.
Цветастая юбка в оборках,
И сердце в груди не болит.

ПРИПЕВ:

Перекаати-поле, перекаати-поле,
Воля, вольная воля.
Под вечер кибитка спускалась
К реке, что сверкала адали.
По полю, по полю, по полю
Лошадки цыганские шли.

ПРИПЕВ.

Старинная заонкая песня
Куда-то с собою зовет.
По полю, по полю, по полю
Цыганская брчка плывет.

ПРИПЕВ.

Запугало в сумерках время,
Что будет, что было вчера.
На лицах усталых играет
Веселое пламя костра.

ПРИПЕВ.

ТРУБИ, ФЛЕЙТИ,
БАРАБАНИ...

Марш-парад духових оркестрів та «Година духової музики» відбулися в Новоархангельську. На центральній площі райцентру вишикувалися музиканти і барабанщиці. Кожен колектив, виконуючи заздалегідь підготовлений марш, пройшов перед членами районного оргкомітету III Всесоюзного фестивалю народної творчості, журі та глядачами. Потім усі перейшли у парк, де відбувся концерт духового оркестру Кіровоградського музичного училища (керівник М. М. Каленський).

Журі визначило переможців — духові оркестри Терніського і Торговицького сільських будинків культури та Новоархангельського міського будинку культури (керівники В. Степанов, С. Тузак, І. Нікітенко). Вони одержали дипломи та пам'ятні сувеніри.

Н. КРАВЧЕНКО.

„А тобі, жокею, 28 років?“

Діючі особи історії, яку опишу з одного боку — Л. І. Гербіченко, завідувача відділом культури Голованівського райвиконкому, та Л. В. Варинська, директор районного будинку культури; з іншого — я, О. Л. Григорук, завідувач відділом промисловості районної газети «Комуністична праця», та В. В. Чопенко, директор місцевої музичної школи.

Результат конфлікту між нами — позбавлення мене та мого напарника права проводити дискотечні вечори в єдиному будинку культури селища. З нами перервано більш як чотирирічне співробітництво.

Мотиви для багатьох не секрет.

Вся почалася зі статті «Спогади диск-жокея», що з'явилася у районній газеті від 13 січня. В ній я спробував повести мову про необхідність по-новому організувати відпочинок молоді селища, про те, що заважає в цьому. Проблемам цим не один день. Ми неодноразово порушували їх у розмовах з директором РБК — і не тільки, — але все марно.

Після виходу статті у світ її було надіслано на реагування у районній відділ культури, де працювала нова завідувача Лілія Іванівна Гербіченко. Думалося, в особі досвідченого педагога збудує підтримку. Адаже і для неї порушені питання були не новиною. У перших рядках відповіді працівники культури неначе й погоджуються з автором, а далі всі біди зводять на ведучих дискотеки, яких «не цікавить моральний настрій молоді, її відпочинок».

Відповідь із райвідділу культури і коментар редакції були опубліковані під назвою «Ігри дорослих людей» 27 березня.

Уже наступного дня мені було повідомлено, що будинок культури не потребує диск-жокея, а тому один повинен піти. Сказано було з надії, що з солідарності підуть обоє. Врешті ми так і зробили, але перед тим розіграли варіант: один залишається. Це збентежило директора РБК Л. В. Варинську, правда, ненадовго. Того ж дня нас інформували, що дискотека закривається

на невизначений термін через пожежо-небезпечність. Ми не закотили більше називувати послуги. Відразу після цього дискотечний зал стає «пожежобезпечним», знаходять і двоє(і) нових ведучих.

Працівники культури розуміють, що їм доведеться пояснювати причини розторгнення договору, бо серія критичних публікацій — не підстава для цього. А тому починають збір матеріалів, щоб очорнити нас, і в першу чергу, перед представниками місцевої влади, що вже почали цікавитися цією справою. Паралельно з проведенням дискотек я і В. Чопенко демонстрували відеофільми. Це стало предметом пильної уваги Л. І. Гербіченко. Відразу після «Ігор дорослих людей» вона заявила у фінвідділ райвиконкому щось на зразок: «Хлопці у вас під боком кишені грішми набивають, а ви сидите тут спокійно». Перевірка нашої відеофільності нічого вісного для Лілії Іванівни не дала: криміналу не знайшли.

Забігаю наперед, скажу, що і спроба зовсім прикрити відеосалон зазнала невдачі. Нас «врятувало» лише те, що працюємо не від будинку культури, а від кіномережі, дирекція якої не має до нас ні найменших претензій. Всі кошти, зароблені за рахунок відео, йдуть у план, що допомогло кіномережі вперше за всю її історію стати переможцем змагання серед колег із двох десятків районів Кіровоградщини.

Провал операції «Махінатори» ще більше додав запалу культпрацівникам. Мого напарника Володимира Чопенка злинувачують у тому, що його нібито бачили нападнику на одній з дискотек. Однак довести це фактами не вдалося. Як не підтвердилися й «версії», що по закінченні дискотеки я організовував збори осередку НРУ. Я палкий прихильник здорових сил Руху, і все ж було б дивним обговорювати з друзями гострі проблеми на дискотеках, коли перед нами завжди люб'язно розчинені двері бібліотеки, де і відбувалися засідання. Незважаючи на те, що офіційно скомпрометувати нас і так не вдалося, культпрацівники все ж домоглися, що

по селищу поповзли різні чутки. Вони в принципі не завдали нікому шкоди, але й корисного — мало. Одним словом, неприємно. Хоча люди добре знають мене і як газетяра, і як людину (обраний народним депутатом) — на серці у мене залишився смуток. Моральна перемога не принесла бажаного задоволення і заспокоєння. Рівень організації дискотечних вечорів значно погіршився. Про це говорять відверто молоді селища. Злинувачувати у всьому нових ведучих не можна, бо вони зіткнулися з усіма тими проблемами, що й ми. При всьому їм ще й бракує досвіду і музичного матеріалу.

Маючи солідну домашню фонотекку, масу інформації, зв'язки з київськими меломанами, московською рок-лабораторією, відчуваючи силу і енергію для того, щоб підняти дискотеку і дозволити молоді на належний рівень, я залишаюся лише стороннім спостерігачем, який опинився за бортом. Погодьтеся, що і для директора музичної школи це питання не другорядне. Потрібна була тільки підтримка працівників культури. Але далі пошане типу: «У мене 28 років стажу, а тобі є 28 років?» фантазія завідувача відділом культури не сягнула. Мені немає 28 років, а лише 25. Але п'ять років тому, посилаючи в Афганістан, мене і моїх друзів не запитували про вік. Можливо, саме там я вперше і зрозумів значення слів «чесність» і «підступність». Можливо, я ще не зрозумів до кінця, що таке життя, але ціну йому я знаю...

Чи, може, все це нічого не варте? І краще прислухатися до поради одного товариша і плюнути на ці проблеми? Постаратися відключитися від них за допомогою випробуваного розрадики — музики?

Та змикаю магнітофон а касетою улюбленого Гребенщикова, а звіти:

И наши отцы никогда не солгут нам.
Они не умеют лгать:
Как волк не умеет есть мясо,
Как птицы не умеют летать...

Олександр ГРИГОРУК.
смт Голованівськ.

ВІД ЄВФРАТУ ДО АМУРУ

АВТОГРАФ ДЛЯ ЧИТАЧІВ «МК»

Хто не згоден, хай кине в мене камінь, але чотириденні концертні виступи шоу-групи «Новий день» зробили маленьку культурну революцію в Кіровограді. Вона проходила під знаком єврейського музично-пісенного ренесансу в умах і серцях тих, хто побував в обласній філармонії, а можливо, й тих, хто лише чув відгуки перших. Слово «святю» лунало в них з різними епітетами та при неоднакових обставинах. Це зрозуміло: і тому, що єврейських художніх колективів у нас не було аж 22 роки, і тому, що на вітар цього свята були покладені велика працездатність і самовіддача, артистизм і віртуозність, гумор і ліризм його творців.

Росіяни та українці виконували єврейський фольклор мовами ідиш, іврит та англійською. Глядачам, певно, запам'яталися гарні, випромінюючи добро обличчя Діми Бірюкова (клавішні), Толі Єсіпоза (бас гітара), Ігоря Ніжельського (ударні), Володі Козирця (ритм-гітара, аранжировка, композиція), Валі Ковалю (клавішні), вокалістів Толі Макаровського та Слави Меркулова, Автанділа Седліка (звукоінженер, балет). Не побачили, на жаль, лише Андрія Матайшина, але робота світлооператора була, як кажуть, «на лиці». Вельми гармонійно в цей інтернаціональний ансамбль вписується його керівник «ребек» (вчитель) — так називають його хлопці, заслужений артист УРСР Ян Петрович Табачник.

Музикант із 28-річним досвідом роботи на естраді, Ян Табачник увесь час переводив стрілки розмови на своїх хлопців, на їхні професійні здібності, працьовитість. Та все ж дізнався, що народився він у Чернівцях у сім'ї музикантів і театралів. На вулиці, де виріс, діти розмовляли чотирма мовами. З тих пір, крім

ідиш, російської та української, він добре володіє німцькою та румунською.

У складі різних джазових колективів, а потім як виконавець-акордеоніст Ян Табачник об'їздив майже всі міста Союзу, багато гастролював за кордоном, їздив, так би мовити, від Євфрату до Амуру. Не вперше він

Табачник Ян Петрович, Молодого Коммунара
Я улюблю тебе, слава, слава
Свобода, Равенство, Братство
не останеться тільки словами,
Я Табачник

і в Кіровограді. І завжди прийом нашої публіки викликає у нього теплі почуття. Ян Петрович вважає, що кіровоградський глядач добре підготовлений, тому що має гарні театральні та музичні традиції. (Що ж, хоча я особисто не впевнений, але... дай боже, щоб так сталося).

Ян Петрович створив естрадний колектив, який у нинішньому складі виступає вже близько двох років.

За цей час він підготував і показав три програми. За словами Табачника, рівень його музикантів дозволяє їм сьогодні робити рок-програму, завтра — поп-програму, а післязавтра — сольний концерт із симфонічним оркестром. Не кожна група може козирнути тим, що серед її учасників є випускники (з відзнакою) «Гнесінки» та Київської консерваторії.

Програму «Лехаїм» («Хай живе життя!») подивилися і послухали три з половиною тисячі кіровоградців. Приїжджали навіть із районів. Для багатьох це було відкриття національної єврейської культури, фольклору. Чого тільки варті пісні «Хава Нагіла», «Налівай чарку, Розо», «Ромені», «Лехаїм»... Емоційні сплески, гумористичні розрадки і ліричні паузи були досить тонко продумані та психологічно точно вибудовані. Я відчував, як сплоси наворачуються на очі під час композиції, присвяченої видатній єврейській актрисі Сіді Таль. Я бачив, як очі літніх глядачів сяяли від задоволення, коли лунало популярне теми веселих єврейських пісень початку століття. Номери так званого «Єврейського КВК» не увійшли в жоден відеофільм, тому що, як пояснили зі сцени, «перебудова це не закінчилася». Але дотепність, гротеск та відвертість вразили глядача і без цієї реклами — увесь зал хитався від сміху.

Шалені оплески і вигуки «Браво!» супроводжували всі концерти групи «Новий день». Але головне, що залишилось в наших душах від спілкування з національним мистецтвом, — переконаність, що бути євреєм — не соромно, це — прекрасно.

Р. ЛЮБАРСЬКИЙ.

«Молодой коммунары» —
орган Кіровоградського
обласного комітету
ЛКСМ України

На українському мові

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Пуначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального
секретаря — 2-27-65; секторів: комуністичного,
військово-патріотичного виховання — 4-66-79;
культури, моралі та студентської молоді — 2-29-92;
комсомольського життя та економіки — 2-04-84,
4-64-21; спорту — 4-64-21; учнівської молоді —
2-59-82; соціальних проблем — 4-66-79; фотолабо-
раторії — 4-94-94; оголошень — 4-28-96; корек-
торської — 3-61-83.

Редактор

В. ІВАЩУК.